

HET PENSIOEN VAN RENTMEESTER J. H. ROBIJNS.

Naar aanleiding van een pensioenaanvraag door de vroegere rentmeester van de kommanderij Gemert, Joannes Hubertus Robijns werd bij besluit van de koning d.d. 9 maart 1817 litt. Z 2 vastgesteld, dat er geen termen waren, om hem enig pensioen als ambtenaar van de Duitse Orde te verlenen, met toestemming echter, om, wanneer hij werkelijk niet meer in functie was, zich in zijn laatste betrekking als rentmeester van de Domeinen onder het Hollands bestuur weer tot de koning te wenden, waarbij beloofd werd, dat, indien er dan termen voorhanden waren, zijn pensioen over alle jaren van zijn dienstdaard, zowel tijdens de soevereiniteit van de Duitse Orde over Gemert als tijdens het koninkrijk Holland, zou berekend worden.

Deze woorden gedachtig heeft korte tijd later Robijns tegelijk met W.A. Hobelen te Vught opnieuw een verzoek ingediend. Zij verzochten pensioen te mogen ontvangen op grond van artikel 15 van de Germanische Constitutie. De stukken waren om advies doorgestuurd aan de goeverneur van Noord-Brabant. Men werd gevraagd bericht te sturen met antwoord op de volgende vragen: in welke betrekking A.W. Hobelen uit de tijd van zijn opgegeven lidmaatschap van de Duitse Orde tot deze orde heeft gestaan, of die betrekking zo was, dat deze dienst aart of stabiele betrekking kon beschouwd worden en zo ja, welke beloning daaraan was verbonden en over welk tijdsvak hij die betrekking had bekleed. Over Robijns werd gevraagd, of hij werkelijk rentmeester was geweest of welke betrekking hij anders heeft gehad, wat de beloning was, op welke voet die beloning was ingericht en tenslotte in welke jaren hij die functie had uitgeoefend. Verder werd nog gevraagd, of bedoelde personen later nog functies hadden. Voorts diende vermeld te worden, in welke omstandigheden zij thans verkeerden, welke leeftijd zij hadden. Tenslotte werd gevraagd bewijsen over te leggen van het feit, dat zij inderdaad de functies hadden uitgeoefend, waarvoor zij pensioen vroegen. Op al deze vragen moest de goeverneur van Noord-Brabant antwoord geven, terwijl hij tevens moest vermelden, hoe hij over de aanvragen dacht en hoe het gedrag van de aanvragers was.

De brief werd verzonden op 27 maart 1818 en toen op 6 juni van dat jaar nog geen antwoord was ontvangen, werd de goeverneur verzocht de zaak te helpen bespoedigen door gauw te antwoorden. Zonder resultaat overigens, zodat op 8 oktober nogmaals een brief aan de goeverneur werd gezonden, om aan te dringen op spoed. Nu werd er gereageerd. Op 20 oktober gaf Den Bosch antwoord.

De goeverneur schreef, dat hij onmiddellijk de gestelde vragen aan de betreffende personen had voorgelegd en om bewijzen van hun functievervulling had gevraagd. Het resultaat was, dat de twee personen geen schriftelijke bewijzen konden produceren van hun aanneming als leden der Duitse Orde, daar de besluiten, waarbij zulks had plaats gehad, zonder dat er afschriften aan de personen in kwestie werden afgegeven, naardé hofdzetel der orde te Mergentheim werden gezonden. Zij zeggen echter, dat het algemeen bekend is, dat zij tot de Duitse Orde behoorden en dat zij een reeks van jaren de decoratie der orde hebben gedragen, tot zij door de opvolgende politieke gebeurtenissen verhinderd werden dit te doen.

Over de personen zelf werden de volgende gegevens aangetroffen:

De heer Nobelen is 82 jaar. Hij werd 55 jaar geleden te Maastricht in de commanderij opgenomen en was gedurende 52 jaar pastoor van de parochie van Sint Lambert te Vught, waarvoor hij geen tractement of betaling ontving.

De heer Robijns is in 1785 als priester der Duitse Orde in de kommanderij van Maastricht opgenomen en op bevel van de landkommandeur op 24 december 1786 aan de kommanderij van Gemert verbonden met de speciale last de belangen van deze soevereine heerlijkheid en het rentambt daarvan waar te nemen. Hij bleef daar tot de heerlijkheid onder het bestuur der voormalige Franse republiek kwam en de goederen zijn gesequestreerd. Vervolgens is hij in 1806 door het Hollandse goevernement weer tot het rentambt geroeppen en dit blijven uitoefenen tot 1810. Het tractement, dat tevoren ongeveer 2000 gulden bedroeg, werd in 1806 vastgesteld op 800 gulden, behalve de emolumenten, die nog ongeveer 200 gulden bedroegen. In 1810, toen de domeinen volgens de Franse regels werden georganiseerd, verloor hij zijn betrekking. Hij is thans

60 jaar.

De indieners zeggen, dat zij niet uit eigen beweging tot het aanvragen van pensioenen zijn gekomen, maar tengevolge van een besluit van de Duitse Bondsvergadering, waarbij de verplichting van het goevernement werd erkend, om aan de leden van de Duitse Orde, zonder dat rekening gehouden werd met het al dan niet uitoefenen van betaalde functies, pensioen werd uitgekeerd. deze verplichting zou verband houden met het feit, dat alle goederen van de Orde aan de staat zijn gekomen. De twee adressanten zeggen, dat zij de enige in de provincie Noord-Brabant zijn, die overbleven van de Duitse Orde en menen, dat uit de goederen zeker wel voldoende inkomsten genoten worden, om hun pensioen te betalen. Zij doen dan ook een beroep op de koning met de hoop uit te spreken, dat "zijne Mejesteit een nieuw blijk van Hoogstdezelfs onwrikbare gerechtigheid ten hunnen aanzien zal gelieven te geven." De goeverneur van Noord-Brabant verklaart tenslotte nog, "dat zij beide van een vreedzaam en zacht character zijnde, "zich door alle tijden heen loffelijk en onbesproken hebben "gedragen, dat noch de een noch de andere eenige iets be- "duidende vermogen bezit, terwijl beide aan gebreken den "ouderdom eigen, laboreren, en wel vooral de hooge bejaarde "heer, Nobelen, welke zijn pastorale functiën niet meer naar "vereisch kunnende waarnemen, daarin door een assistent moet "worden bijgestaan".

De minister schrijft in zijn advies aan de koning, dat het hem voorkomt, dat, indien de requestanten inderdaad het lidmaatschap der Duitse Orde bekleed hadden, zij daarvan wel enig diploma, acte of ander schriftelijk bewijs zouden verkregen hebben; hij "vermeent alzoo het veiliglijk daarvoor "te mogen houden, dat de requestanten eigenlijk niet anders dan in geestelijke of wereldlijke bediening van de "Duitse Orde zijn geweest".

De minister schrijft verder aan de koning, dat hij voorstelt afwijzend te beschikken en dat hem dit advies des te minder zwaar valt, omdat uit het laat indienen der rekesten, het uitblijven van het antwoord van de goeverneur en de weinige aandrang, die door de betreffende personen is uitgeoefend, wel is te besluiten, dat zij niet in een zoodanige staat van behoefte verkeren, dat de pensioenen nodig zijn voor hun

levensonderhoud. De verzoeken worden uiteraard afgewezen door de koning.

In 1821 is de zaak weer aan de orde. De rekesten van de twee geestelijken houden blijkbaar geen nieuwe gezichtspunten in. Derhalve luidt de beslissing, op grond van de bovengenoemde overwegingen, opnieuw negatief. Dit was op 30 april 1821.

(ARA-hulpdepôt, Schaarsbergen: Min.Fin. B 85)

M.A.van der Wijst.

UITHET OUD ARCHIEF VAN GEMERT.

ORDONNANTIE VAN 21 SEPTEMBER 1792 tegen het drijven of hoeden van Schaepen op andermans Erven en gemeentensgronden.

Alzoo de ondervinding geleert heeft, dat de boete by Keuren en Breuken gestatueert tegens die op andermans Erven en Gemeentensgronden Schaapen pascueeren niet hoog genoeg is geweest om de overtreeders te beteugelen, zoo ist dat hier meede geordonneert word

Dat voortaan al wie ^{zal} bevonden worden op andermans Erven Schaapen te drijven of hoeden, zal verbeuren thien Stuijvers wegens ieder Schaap, paratelijk executabel; en vijf Stuijvers naar rato van elk Schaap op Gemeentensgronden betrapt wordende, zullende de ouders voor hunne Kinders en de Meesters voor hunne Dienstbouden op dat Stuk aanspreekelijk zijn.

En zal de voorhandige Ordonnantie tot ieders Narigt behoorlijk gepubliceerd en geaffigeert worden.

Aldebiezen den 21.Sept. 1700 twee ende negentig.

(Getekend) Reischach

(l.s.)

Landtscommandeur.

Dat voorhande ordonnantie op den 30 sept.1792 behoorlijk gepubliceerd en geaffigeert is geworden Betuige

J.J.F.Meyer

ad interim fungeerende Secretaris.

Deze ordonnantie werd verder gepubliceerd op 2 april 1797; 7 januari 1798; 23 maart 1800; 11 januari 1801; 10 januari 1802; 9 januari 1803; 12 januari 1808 en 8 januari 1809.

M.H.J.Pennings.
